

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ ΣΤΗΝ «Κ»

Ζητούμε μικρότερα πλεονάσματα από το 2020

Η κυβέρνηση θα επιδιώξει να αλλάξει τον στόχο για το πρωτογενές πλεόνασμα το 2020, αναφέρει στην «Κ» ο υπουργός Οικονομικών Χρήστος Σταϊκούρας και αποκαλύπτει ότι έχουν ξεκινήσει οι συζητήσεις με τους πιστωτές. **Σελ. 9**

Μείωση πλεονασμάτων από το 2020

Ο υπουργός Οικονομικών Χρήστος Σταϊκούρας αποκαλύπτει στην «Κ» ότι το ζήτημα συζητείται ήδη με τους εταίρους

Συνέντευξη στην ΕΙΡΗΝΗ ΧΡΥΣΟΛΩΡΑ και στον ΠΡΟΚΟΠΗ ΚΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ

Ο δημοσιονομικός χώρος θα κρίνει τις παρεμβάσεις στη φορολογία το 2020 ξεκαθαρίζοντας στη συνέντευξη που παραχώρησε στην «Κ» ο υπουργός Οικονομικών Χρήστος Σταϊκούρας, ο οποίος αποκαλύπτει ταυτόχρονα ότι έχουν ξεκινήσει οι συζητήσεις για τη μείωση του πρωτογενούς πλεονάσματος κάτω από το 3,5% του ΑΕΠ το 2020. Ο υπουργός Οικονομικών λέει ότι οι αλλαγές στην κλίμακα φορολογίας εισοδημάτων, ο αριθμός των φορολογικών κλιμακίων και οι συντελεστές τους θα προκύψουν μετά τις συζητήσεις με τους Ευρωπαίους, για το αφορολόγητο οριοτονίζοντας ότι αυτό θα συνδεθεί με επιπλέον ηλεκτρονικές συναλλαγές και ξεκαθαρίζει ότι το μόνο μέτρο που έχει αποφασιστεί για το 2020 είναι η μείωση των συντελεστών φορολόγησης των επιχειρήσεων (κερδών και μερισμάτων). Για το τρέχον έτος ο κ. Σταϊκούρας υποστηρίζει ότι δεν θα υπάρξει δημοσιονομικό κενό, αλλά ταυτόχρονα υπογραμμίζει ότι μετά τη μείωση του ΕΝΦΙΑ δεν υπάρχει χώρος για άλλες παρεμβάσεις.

Εκτιμώ ότι, υπό ομαλές συνθήκες, η επιστροφή της χώρας σε επενδυτική βαθμίδα μπορεί να επιτευχθεί πριν από το τέλος του 2020.

Στους άμεσους σχεδιασμούς μας είναι η πρόωπη αποπληρωμή του ακριβού τμήματος των δανείων του ΔΝΤ, το ύψος του οποίου ανέρχεται σήμερα περίπου στα 3 δισ. ευρώ.

«Μέχρι στιγμής οι θεσμοί δεν έθεσαν ζήτημα επανεξέτασης του αφορολόγητου», λέει ο κ. Σταϊκούρας, ο οποίος σε ά.π. αφορά τη δεύτερη δόση της μείωσης του ΕΝΦΙΑ τόνισε: «Η δέσμευσή μας ισχύει στο ακέραιο. Και θα γίνει πράξη το συντομότερο δυνατόν».

Είναι γνωστό ότι εκτιμήσεις που αφορούν εξελίξεις στην οικονομία, αν και αναγκαίες για τον οικονομικό σχεδιασμό, συνήθως δεν επαληθεύονται επακριβώς. Αυτό ισχύει κυρίως για τις σημειακές εκτιμήσεις. Εχω τονίσει ότι για το οικονομικό επιτελείο της κυβέρνησης τα υγιή και βιώσιμα δημόσια οικονομικά αποτελούν θεμελιώδη αρχή. Εκτιμώ ότι με την αύξηση του ρυθμού μεγέθυνσης της οικονομίας, την ταχεία επιστροφή στην κανονικότητα (ομαλοποίηση των σχέσεων με διεθνείς αγοράς κερφαίας και κεφαλαίων, πλήρη άρση των κεφαλαιακών περιορισμών κ.ά.), τη δημοσιονομική πειθαρχία των φορέων της γενικής κυβέρνησης, την υιοθέτηση ρεαλιστικών οροφών δαπανών, την αξιολόγηση δαπανών, την ενίσχυση των ηλεκτρονικών συναλλαγών, την προώθηση συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού τομέα και τη σωστή υλοποίηση του πλαισίου ρύθμισης για ληξιπρόθεσμες οφειλές ιδιωτών, θα δημιουργηθεί δημοσιονομικός χώρος για μείωση φόρων και το 2020. Όλα αυτά θα αποτυπωθούν στον προϋπολογισμό του επόμενου έτους.

Πιστεύετε ότι το 2020, έστω με έμμεσο τρόπο (ΑΝΦΑΣ και ΣΝΡS), θα καταφέρετε να μειώσετε το πρωτογενές πλεόνασμα κάτω του στόχου του 3,5% του ΑΕΠ; Ο προγραμματισμός του πρωτογενούς και του οικονομικού επιτελείου είναι να πίσσουμε, βήμα βήμα, όλες τις αναγκαίες συνθήκες ώστε να επιτύχουμε μέσα στο 2020 αυτό τον στόχο. Από την πλευρά μας, απαιτούνται σοβαρότητα, αξιοπιστία και υλοποίηση μεταρρυθμιστικών πολιτικών, σε

πλαίσιο δημοσιονομικής πειθαρχίας. Ηδη θέτουμε προς συζήτηση το κριτήριο αυτό ζήτημα στους εταίρους και δανειστές. Οριμάζουμε οι συνθήκες ώστε να τεθούν πιο ρεαλιστικοί στόχοι. Έθεσαν οι δανειστές θέμα επανεξέτασης του αφορολόγητου, δεδομένου ότι ο επικεφαλής του ΕSM Κλάους Ρέγγλινγκ είχε πρόσφατα, σε συνέντευξή του στην «Κ», ότι οι θεσμοί απογοητεύθηκαν που αντέδρασαν το μέτρο. Η κάθε πλευρά έχει και το δικαίωμα και τη δυνατότητα να καταθέσει τις αξιολογικές κρίσεις της. Μέχρι στιγμής πάντως οι θεσμοί δεν έθεσαν ζήτημα επανεξέτασης του αφορολόγητου, το οποίο ήδη μειώθηκε μία φορά επί διακυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ. Με την ευκαιρία της ερώτησής σας, σημειώνω τη σύγκλιση με τον κ. Ρέγγλινγκ στην ανάγκη διευρύνσης της φορολογικής βάσης, που εμείς θα την επιδιώξουμε, μεταξύ άλλων, με την ενίσχυση των ηλεκτρονικών συναλλαγών, με την υποχρεωτική ηλεκτρονική τιμολόγηση, με την τήρηση ηλεκτρονικών βιβλίων, με την ηλεκτρονικοποίηση δηλώσεων φορολογίας κεφαλαίου.

Επιμένετε στις μειώσεις φόρων αν ναι, τότε σχεδιάζετε να τις κάνετε; Επιμένουμε ότι είναι απαραίτητο να υπάρξουν ελαφρύνσεις στις επιχειρήσεις και στα νοικοκυριά. Και θα τις εφαρμόσουμε το συντομότερο δυνατό, συνεχίζοντας το 2020 αυτό που ξεκινήσαμε, αφού μελετήσουμε τον δημοσιονομικό χώρο που θα υπάρχει τα επόμενα έτη. Οι φορολογικές ελαφρύνσεις αφορούν, μεταξύ άλλων, την κα-

τάργηση της εισφοράς αλληλεγγύης και του τέλους επιτηδεύματος, τη μείωση φορολογικών συντελεστών για φυσικά πρόσωπα και τη μείωση του ΦΠΑ. Αυτό που μπορώ να σας πω αυτή τη στιγμή, και το οποίο έχει συζητηθεί και προσδιοριστεί, είναι ότι θα προχωρήσουμε, το 2020, στη μείωση του φόρου στις επιχειρήσεις από το 28% στο 24% για τα εισοδήματα του 2019. Η αντιπολίτευση σας κατηγορεί ότι με τη μείωση του ΕΝΦΙΑ δίνεται πολλά σε λίγους και δεν βοηθάει τα χαμηλά εισοδηματικά στρώματα; Τι απαντάτε εσείς σε αυτό; Οι πολίτες με ακίνητη περιουσία από 1 έως 500.000 ευρώ, δηλαδή τα χαμηλά και μεσαία εισοδηματικά στρώματα, θα αποκομίσουν το 86% της συνολικής φορολογικής ελάφρυνσης που προκύπτει από τη μείωση του φόρου ακίνητης περιουσίας. Μελέτη δε του Συμβουλίου Οικονομικών Εμπειρογνομώνων εκτιμά ότι η μείωση του ΕΝΦΙΑ, με τον τρόπο που νομοθετήθηκε, οδηγεί σε πολύ μεγαλύτερη ποσοστιαία αύξηση στο μέσο εισόδημα του φτωχότερου 10% του πληθυσμού, συνευφέροντας και στη μείωση των οικονομικών ανισοτήτων. Αντιλαμβάνεστε συνεπώς ότι ο ΣΥΡΙΖΑ κάνει απλά αυτό που ήξερε να κάνει και ως κυβέρνηση. Κατασκευάζει και αναπαράγει ψευδείς «ιστορίες» και «ειδήσεις». Θα υπάρξει δεύτερη δόση της μείωσης του ΕΝΦΙΑ; Ναι, θα υπάρξει. Η δέσμευσή μας ισχύει στο ακέραιο. Και θα γίνει πράξη το συντομότερο δυνατόν.

Τα capital controls

Με τους κεφαλαιακούς περιορισμούς σε τι κατάσταση βρισκόμαστε; Έχει έρθει το τέλος των capital controls; Εργαζόμαστε, σοβαρά και μεθοδικά, προκειμένου οι κεφαλαιακοί περιορισμοί που επιβλήθηκαν το καλοκαίρι του 2015, εξαιτίας της ανεύθυνης πολιτικής της προηγούμενης διακυβέρνησης, να αποσυντεθούν οριστικά και πλήρως παρελθόν για τη χώρα. Ηδη έχουμε ξεκινήσει τις απαραίτητες διαδικασίες, σε συνεργασία με τους αρμόδιους φορείς. Η σχετική διάταξη νόμου είναι έτοιμη, η έκθεση αξιολόγησης των επιπτώσεων ολοκληρώνεται από την Τράπεζα της Ελλάδος, και το προσεχές διάστημα θα αποσταλούν προς αξιολόγηση από τους εμπλεκόμενους θεσμούς. Πιστεύουμε ότι μετράμε πλέον αντίστροφα για την οριστική άρση των κεφαλαιακών περιορισμών. Ως να κλείσει, τέσσερα χρόνια μετά, ένα θλιβερό κεφάλαιο της ελληνικής οικονομίας.

Μπορείτε να μας δώσετε περισσότερα στοιχεία για το φορολογικό νομοσχέδιο που θα καταθέσετε; Όπως σας ανέφερα, πρόκειται για συνολική παρέμβαση με τετραετή χρονικό ορίζοντα υλοποίησης. Παρέμβαση που θα απλοποιεί τη φορολογική νομοθεσία, ενσωματώνοντας στον κώδικα φορολογίας εισοδήματος όλες τις νομοθετικές αλλαγές που έχουν επιέλθει τα τελευταία χρόνια μέσα από τη δευτερογενή νομοθεσία της φορολογικής διοίκησης, τις εγκυκλίους και τη νομολογία ανώτατων δικαστηρίων. Θα προβλέπει σταδιακή μείωση φορολογικών συντελεστών νοικοκυριών και επιχειρήσεων, θα ενσωματώνει τα διάσπαρτα φορολογικά κείμενα, συμπεριλαμβανομένων αυτών για την αναθέμενη της αγοράς ακινήτων και των επενδύσεων σε έρευνα και ανάπτυξη, θα ενισχύει πρωτοβουλίες εταιρικής κοινωνικής ευθύνης και θα περιλαμβάνει μέτρα που αυξάνουν το διαθέσιμο εισόδημα των εργαζομένων, θα ευνοεί τις οικονομίες κλίμακας και τις συνέργειες, θα αυξάνει τη διαφάνεια και την προβλεψιμότητα, θα αποσαφηνίζει την έννοια της φορολογικής κατοικίας, θα ενισχύει το καθεστώς προσέλκυσης μη κατοίκων στην Ελλάδα, θα προωθεί την αποτελεσματικότερη στόχευση των ελέγχων και την υιοθέτηση άλλων έμμεσων τεχνικών σύμφωνα με τις διεθνείς πρακτικές. Θα προχωρήσετε σε νέα έκδοση ομολόγου φέτος; Το υπουργείο Οικονομικών, μέσω του ΟΔΔΗΧ, με την τελευταία εξαιρετικά επιτυχημένη έκδοση του 7ετούς ομολόγου, έχει κατ' αρχήν

ολοκληρώσει το δανειακό πρόγραμμα για το 2019. Το ελληνικό Δημόσιο άντλησε κεφάλαια συνολικού ύψους 7,5 δισ. ευρώ, δηλαδή 500 εκατ. ευρώ περισσότερα από τον αρχικό σχεδιασμό. Ως εκ τούτου, η μελλοντική πρόβλεψη στις αγορές θα στοχεύει, εκτός των άλλων, στη διατήρηση του συνεχούς «διάλογου» με την επενδυτική κοινότητα, στην περαιτέρω επέκταση της επενδυτικής βάσης των ελληνικών κρατικών χρεογράφων, στην ολοκλήρωση της αναδιανομής της καμπίνας αποδόσεων του ελληνικού Δημοσίου και στη βελτίωση της ρευστότητας της δευτερογενούς αγοράς των ελληνικών κρατικών χρεογράφων. Οι όποιες κινήσεις της κυβέρνησης να είναι τέτοιες που θα επιδίδουν τη σταδιακή αύξηση του συνολικού όγκου του υφιστάμενου διαπραγματεύσιμου χρέους, με πολυπλάσια συντεταγμένο τρόπο και μέθοδο, χωρίς εκπτώσεις, για την επενδυτική κοινότητα, λαμβάνοντας υπόψη τις εκάστοτε συνθήκες της αγοράς και το επενδυτικό ενδιαφέρον. Πότε υπολογίζετε ότι θα φθάσει η Ελλάδα σε εμμενδυτική βαθμίδα; Θεωρώ ότι σταδιακά θα βελτιώνεται η εικόνα των οίκων αξιολόγησης για τη χώρα. Ηδη οι εκθέσεις τους καταγράφουν τις θετικές προοπτικές που δημιουργούνται με την ύπαρξη μιας σταθερής κυβέρνησης και την αποτύπωση ενός ολοκληρωμένου αναπτυξιακού σχεδίου. Εκτιμώ ότι, υπό ομαλές συνθήκες, η επιστροφή της χώρας σε επενδυτική βαθμίδα μπορεί να επιτευχθεί πριν από το τέλος του 2020. Τι ύψους πρόωρη εξόφληση των δανείων του ΔΝΤ εκτιμάτε και πότε υπολογίζετε να γίνει; Πράγματι, στους άμεσους σχεδιασμούς του ελληνικού Δημοσίου είναι η πρόωγη αποπληρωμή του ακριβού τμήματος των δανείων του ΔΝΤ, το υφιστάμενο ύψος του οποίου ανέρχεται σήμερα περίπου στα 3 δισ. ευρώ. Αυτά η πρωτοβουλία, που θα εδράζεται στην πιστή τήρηση των όρων, προϋποθέσεων και διαδικασιών που προβλέπονται από τις σχετικές συμβάσεις, υπηρετεί πολλούς στόχους. Κατ' αρχάς, τη σημαντική εξοικονόμηση που θα προκύψει από τη μείωση δαπανών τόκου του ελληνικού Δημοσίου. Επίσης, τη θετική επίδραση της στην επενδυτική κοινότητα, αφού θα προεξοφληθεί εκείνο το τμήμα των δανείων που έχει τρέχον κόστος άνω του 5% και το οποίο αντικαθίσταται από δανεισμό, το κόστος του οποίου, σύμφωνα με την πρόσφατη έκδοση ομολόγων, ανέρχεται σε 1,9%. Επιπλέον, τη μείωση των κινδύνων αγοράς που ενυπάρχουν στα υφιστάμενα δάνεια του ΔΝΤ, αφού αυτά είναι κυρίως σε ξένο νόμισμα και με κυμαινόμενο επιτόκιο. Επιπροσθέτως, τη συνέπεια και τη σταδιακή επιστροφή στην κανονικότητα, αφού η Ελλάδα θα προβεί σε ενέργεια αντιστοίχη αυτής άλλων χωρών που ήταν σε πρόγραμμα δημοσιονομικής προσαρμογής.

Καταρτίζεται ήδη νέο πλάνο αποπληρωμής των ληξιπρόθεσμων οφειλών

— Πότε περιμένετε ότι θα εγκριθεί το σχέδιο για τη μείωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων (ΑΡΣ) και πώς θα προωθήσετε το αντίστοιχο της Τράπεζας της Ελλάδος;

— Ο πρωθυπουργός, στις προγραμματικές δηλώσεις του, τόνισε ότι η κυβέρνηση θα προωθήσει τόσο το σχέδιο του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας όσο και αυτό της Τράπεζας της Ελλάδος. Το πρώτο σχέδιο, δηλαδή αυτό της δημιουργίας ενός συστήματος εγγυήσεων περιουσιακών στοιχείων, έχει τύχει επεξεργασίας απ' όλους τους εμπλεκόμενους φορείς και βρίσκεται σε ώριμο στάδιο πρόωπούς του. Εκτιμούμε ότι μέσα στο φθινόπωρο θα έχουμε ολοκληρώσει όλες τις τεχνικές λεπτομέρειες, οπότε και θα προχωρήσουμε στην υλοποίηση του σχεδίου με τις απαραίτητες νομοθε-

Θέλουμε να δημιουργήσουμε σταθερό φορολογικό πλαίσιο, που θα έχει στόχο τον συγκερασμό της αναπτυξιακής διάστασης με την κοινωνική μέριμνα.

τικές ρυθμίσεις. Σε επόμενο στάδιο θα προχωρήσουμε με βάση και την πρόταση της Τράπεζας της Ελλάδος.

— Ποια είναι τα σχέδιά σας για την εξόφληση των ληξιπρόθεσμων οφειλών του Δημοσίου;

— Σύμφωνα με τα τελευταία δημοσιευμένα στοιχεία, οι συνολικές ληξιπρόθεσμες οφειλές υπερβαί-

νουν τα 2 δισ. ευρώ. Το μεγαλύτερο μέρος αυτών αφορούν κυρίως εκκρεμείς συντάξεις και οφειλές των φορέων κοινωνικής ασφάλισης, του ΕΟΠΣΥ, των νοσοκομείων και των ΟΤΑ, που έχουν είτε νομικά είτε διοικητικά κωλύματα στην είσπραξή τους από τους φορείς υποδοχής.

Υπενθυμίζω ότι η πρόβλεψη του τρίτου προγράμματος ήταν οι ληξιπρόθεσμες οφειλές να έχουν μειωθούν μέχρι τον Αύγουστο του 2018. Κάτι που δυστυχώς δεν έγινε. Δική μας προγραμματική δέσμευση είναι ο εντοπισμός και η εξάλειψη εκείνων των συστημικών δυσλειτουργιών που αποτελούν την πηγή δημιουργίας νέων ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων.

Αυτό θα το επιτύχουμε θεσπίζοντας αυστηρές και τυποποιημένες διαδικασίες και θέτοντας ηλεκτρο-

νικές δικλίδες σε όλη τη διαδικασία αποπληρωμής υποχρεώσεων προς τρίτους. Σημειώνεται ότι έχει ξεκινήσει ήδη η κατάρτιση νέου πλάνου αποπληρωμής των ληξιπρόθεσμων οφειλών, σε συνεργασία με τις οικονομικές υπηρεσίες των συναρμόδιων υπουργείων.

— Πότε υπολογίζετε ότι θα γίνει αισθητό το αναπτυξιακό αποτέλεσμα της πολιτικής σας; Τι ρυθμούς μπορούμε να περιμένουμε το 2019 και το 2020;

— Η βούληση και ο σχεδιασμός είναι όλες οι πολιτικές μας να προωθούν τον ρυθμό μεγέθυνσης της οικονομίας. Εκτιμώ ότι η αρχή έχει γίνει. Αισιοδοξώ ότι θα επιταχύνουμε προς αυτή την κατεύθυνση. Θεωρώ ότι υλοποιώντας το σχέδιό μας και με σταθερό το ευρωπαϊκό και

διεθνές οικονομικό περιβάλλον, η οικονομία θα μεγεθύνεται με υψηλότερο ρυθμό από αυτόν που είχε όταν την παραλάβαμε. Μέχρι σήμερα, δεν έχω ποσοτικοποιημένα δεδομένα για να κάνω σημειακές εκτιμήσεις.

— Ποιες μεταρρυθμίσεις πιστεύετε ότι πρέπει να προωθηθούν άμεσα και για ποιο λόγο;

— Η υλοποίηση μεταρρυθμίσεων αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του σχεδίου μας, κάτι που έγινε ήδη φανερό με την κατάθεση του νομοσχεδίου που αφορά τη λειτουργία του κράτους. Στόχος μας, η ανασυγκρότηση και ο ψηφιακός εκσυγχρονισμός του, ώστε να περιοριστούν τα φαινόμενα γραφειοκρατίας, πολυνομίας και αδιαφάνειας. Μόνο έτσι θα αποκατασταθεί η εμπιστοσύνη των

πολιτών προς το κράτος και τους θεσμούς του. Επιπροσθέτως, στο πεδίο της οικονομίας, θα προχωρήσουμε σύντομα στην κατάθεση ενός νέου, συνολικού φορολογικού νομοσχεδίου, το οποίο θα συνιστά εκτεταμένη και συνεκτική μεταρρύθμιση. Θέλουμε να δημιουργήσουμε σταθερό φορολογικό πλαίσιο που θα έχει στόχο τον συγκερασμό της αναπτυξιακής διάστασης με την κοινωνική μέριμνα, χωρίς να τίθεται σε κίνδυνο η δημοσιονομική ευστάθεια της χώρας.

Ενώ άμεσα θα προχωρήσουμε στην απλοποίηση του αδειοδοτικού και γραφειοκρατικού περιβάλλοντος για τις ιδιωτικές επενδύσεις. Σημαντική μεταρρύθμιση ώστε να σταματήσουν να μπλοκάρουν εμβληματικές επενδύσεις, όπως αυτή του Ελληνικού.